

Vi er på søndagstur sammen med vores værter Jairo og Katia (t.v. i billedet) og besøger den over 30 meter høje Padre Cicero statue samt museet for præsten, der var politisk engageret og efter sigende udførte mirakler. Op mod en halv million pilgrimme samles her i byen hvert år i november for at ære hans minde.

På familiebesøg i Nordøstbrasilien

170 næsefløjter, en familiefødselsdag, et dyrskue, en musikskole samt en præst med en halv million fans er nogle af de ting som familien fra Laven oplever i denne artikel fra Juazeiro do Norte i Nordøstbrasilien

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandsavis.dk

Juazeiro ligger godt 500 kilometer inde på den tørkeramte slette, som brasilienserne betegner Sertao. Byen er indbegrebet af udkantsbrasilien.

Vi er indlogeret hos Katia og Jairo, som jeg traf ved en tilfældighed for 30 år siden. Børnene er flyttet hjemmefra for en del år siden, og vi bor på deres gamle værelser. På gangen uden for værelset overnatter 18-årige Joao Guilherme i en hængekøje. Det er Katias nevø, der er på vinterferie.

Han og hans søster er adopterede fra Brasilien. Det er ikke usædvanligt, at man adopterer børn, der kommer fra fattige kår. Jeg husker fra sidst, vi var her, at Katias forældre, som var i 50'erne havde adopteret en fire-årig dreng. Nå, men den unge nevø har medbragt sit computerspil og holder det meste af huset vågent til klokken 2-3 stykker med sine højlydte grin og kommentarer.

Fløjter med hjem

Vi har haft en målsætning, siden vi bestemte os for at rejse til Brasilien. Vi skulle have en ordentlig ladning træ-næsefløjter med hjem. Det kan ikke understreges nok, hvor mange fornøjelser de fløjter har foranlediget, så vi tager ned i byen på markedet og snakker med en kvinde, som Jairo kender.

Hun kan sælge dem for 8.- kr. stykket. Hun forsvinder i 5-10 minutter og kommer tilbage med 100 i en pose, så vi kan se, hvor meget de fylder. Jeg har på fornemmelsen, at de kan erhverves langt billigere, hvis vi kan få opklaret, hvorfra hun henter dem, og ganske rigtigt, finder vi en blandet landhandel

med hundredvis af fløjter i en stor sæk til godt tre kroner stykket. Sønnen og jeg tæller os møjsommeligt gennem 170 fløjter.

Fløjterne bliver anvendt af jægere til at lokke en bestemt fugl på skudhold. Det er ikke nødvendigvis den samme type fugl, der føler sig tiltrukket af næsefløjten. Vi bruger fløjterne til at spille på og til at give væk som gaver.

I butikken har de ting, som understreger, at fattige bønder bor lige rundt om hjørnet. Husholdningsredskaber lavet af genbrugs-blik og gamle dåser for eksempel et par komfurer, der er bukket af blik fra dåser med motorolie, og hvor askeskuffen ikke passer alt for godt til hullet. En grill der hovedsageligt består af fælgen fra en bil med påsvejsede ben. Tænk, at der er kunder til sådan noget i 2023. Macheter med læderskeder og seletøj til æsler og heste er på repertoire, ligesom stive koste og flettede kurve.

Jairo viser os hen til den lille restaurant, hvor vi mødtes for over 30 år siden. Det var her, han indtog sin frokost dengang. Jeg ville aldrig have genkendt stedet. Jeg insisterer på, at vi bliver

fotograferet sammen foran restauranten. Tænk, hvad det tilfældige møde har ført med sig!

Der er livlig handel her i bymidten i staten Cearás næststørste by med 250.000 indbyggere. Et mylder af mennesker, butikker med overdrevent store skilte på facaderne og højtallervogne, der kører rundt og laver en øredøvende larm med lyd-reklamer for lokale butikker. Det føles næsten som om, tiden har stået stille i 21 år. Dengang havde byen netop fået sit første shoppingcenter med biograf. Der var også et nyt pizzeria, hvor det var vældig fancy for middelklassen at hænge ud.

Svigersøns fødselsdag

Om aftenen er vi til svigersøn Rodrigues fødselsdag. Vi har købt to store designerøl med interessante etiketter, men opdager, at man ikke giver gaver de voksne imellem. Et bud leverer – i pizzabakker - nogle små friturestegte kugler af dej med noget forskelligt i, men de smager alle ens, nemlig af friture. Det er en god anledning til at få snakket på kryds og tværs, men det er yderst be-

grænset, hvad min familie kan kommunikere, når jeg ikke er i nærheden til at oversætte fra portugisisk. Det er hårdt at være tolk, så jeg sløser ubevidst lidt og sorterer i, hvad jeg orker at fortælle videre.

Brasilianerne lærer engelsk i skolen, men bruger det næsten aldrig i praksis. Alt er oversat til portugisisk.

Rodrigo griber guitaren og spiller og synger brasilianske standards, - Vores søn Marius får lejlighed til at jamme med på tromme. Herligt!

Dyrskue i tvillingeby

Der er dyrskue i Juazeiros tvillingby Crato. Vi skal med lokaltoget, der mere er en skinnebus.

Jairos fireårige barnebarn Bento er med. Der er en cirka to kilometer lang gåtur i stegende varme, før vi når frem til en hel masse madboder. Man fornemmer, at stedet er gearret til rigtig mange mennesker senere på dagen. Inde på selve pladsen er der flere madboder, friskpresset sukkerrørssaft, kunsthåndværk i træ og keramik.

Vi går ud og ind af stalde med et utal af præmiekøer- og tyre. Man kan se, at mange store kvægopdrættere kommer langvejs fra, men Jairo siger, at her også er vaqueiros (kopassere) med relativt få kreaturer, men det er bønder som bor i nærheden.

Mange af cowboyerne overnatter udendørs her ved kvæget og må finde sig i den infernalske larm fra den store scene, hvorfra der om aftenen lyder pop-musik til ud på de små timer. Prisen for en ko med kalv er cirka 7000 kroner. Der er også en del geder og får til salg, - og to lamaer. Jairo spørger, om det er dem der lever i ørkenen (kameler!) Jo, der er godt nok langt herfra og op til Andesbjergene i Peru og Bolivia.

Vi går ned forbi området hvor køerne står udendørs i store folde. Jeg har taget en lille pamflet: »Ceará uden sult«, er overskriften. Regeringen i Ceará har udvalgt 200.000 personer (ud af 8,8 millioner) til at modtage et kort på 420 kroner månedligt, der gælder til køb af fødevarer. Bistandsprogrammet gennemføres i alle landets 26 delstater. Det er naturligvis en lappeløsning, men det viser trods alt lidt om den ny regerings sociale ansvarlighed. I forbindelse med sin indsættelsesceremoni for et halvt år siden, havde præsident Lula blandt andet valgt et selskab bestående af en skoledreng, en repræsentant fra landets oprindelige befolkning, en hushjælp og en transseksuel.

Selve præsidentskærfet overræktes af en kvindelig afrobrasiliansk papsamler.

Katia, vores værtinde fortæller, at hun græd, da hun overværede det.

Europæere er sjældne

En lokal bondefamilie vil gerne snakke og spørger forsigtigt, om de kan blive fotograferet sammen med os. Det er vi selvfølgelig med på. De er vældig søde.

Man mærker, at det ikke er hverdagskost, at møde en europæisk familie på de her kanter. I en afdeling med kunsthåndværk køber vi et smukt tryk, der ligner linoleumstryk, men er lavet efter træskabelon. Det er en meget traditionel ting her fra. Lidt efter kommer en dame og siger, at kunstneren selv er dukket op. Jeg får en god snak med ham. Han er fra Juazeiro do Norte og virker lidt bæret over min interesse.

Jeg har fundet en musikskole på nettet hjemmefra og sendt en mail om, at vi gerne vil møde dem og se skolen. Ejeren Mario har givet stafetten videre til sin 24-årige datter Milla, der har inviteret os ud på skolen.

Jairo kører os derud og går med ind. Milla taler flydende engelsk, så alle kan være med. Modernen har bagt kage med goiabada (sød frugtgelé) inden. Broderen og faderen dukker op samt et par musiklærere. De spiller baião, choro og samba for os. Tænk, at have sådan en musiktradition at øse af! Min søn spiller et selvkomponeret stykke på elbas, og vi synger alle »Se nu stiger solen af havets skød« for dem. Det er Mellerup Musikefterskoles slagsang. Gad vidst hvordan det lyder i deres ører? De siger, at de godt kan fornemme melankolien, selv om de ikke forstår teksten. Det er en smuk og skøn måde at være sammen på, med musikken som fællesnævner.

Jeg er lykkelig ved tanken om, at jeg er lykkedes med at indoktrinere mine børn med musik.

Stort udflugtsmål

Man kan umuligt besøge Juazeiro uden at komme ind på Padre Cicero. Præsten (1844-1934) skal have udført nogle mirakler, og hans hjemstavn er i dag udflugtsmål for henvend en halv million romeros (pilgrimme). Der er opført en hel busstation, der kun tages i anvendelse en uge om året. For halvandet siden byggedes en kabelbane, der fører op til det lille højdedrag tre-fire kilometer uden for byen, hvor man har opført en over 30 meter høj statue af præsten, der står med hatten i hånden.

Her er vi på søndagsudflugt med vores værter. På toppen er der souvenirboder, der alle sælger det samme bras samt en kirke og et Padre Cicero museum.

Her på museet er også hundredevis af farvefotos fra folk, der er omsider blevet gravide, har fået deres eksamen, eller drømmebil, - alt sammen uden tvivl, - med hjælp fra den gode Padre Cicero. Det er faktisk meget sødt, men måske også en smule naivt.

Der er jo fornemt, at vi dagligt bliver bispist hos familien, så vi har truet med at lave mad en aften.

Vi bestemmer os for nogle store kødboller i noget tyk tomatsovs med masser af frisk basilikum og koriander. Dertil pastapenne. Pigerne laver vegetarfrikadeller og en stor bradepande med en skøn salat med avocado, tomat, salatagurk og lime. Her til lands har de

Det årlige dyrskue i Crato - Juazeiros tvillingeby - er målet for mange familieudflugter. Pigen på billedet får en betalt sidde-tur på præmetyren, mens faren lige tjekker sin facebookprofil.

Traditionen tro har jeg kontaktet en lokal musikskole, der inviterer på kaffe, hjemmebagt kage og en musikalsk udveksling. Det er ejeren Mario med guitar og hans datter Milla i blå kjole.

en type avocado, der er rundere og 3-4 gange større, end vi er vant til. Vi er i gang i køkkenet alle fem.

I stedet for noget typisk dansk, har vi bevidst valgt noget, som ikke ligner nogen ret, vi har set nogen steder, og hvor vi kan gøre brug af alle de skønne friske grøntsager og krydderurter. Det bliver en kæmpesucces.

Efter en uge i familiens skød må vi videre. Vi skal med natbussen de 12 timer til Recife. I løbet af vores ophold i Brasilien oplever vi gentagne gange, at folk stiller sig undrende an med et skævt smil på læben, når vi fortæller at vi har besøgt Juazeiro do Norte. Det er et sted hvor hverken brasilianske- eller udenlandske turister normalt rejser hen. Katia og Jairo har sagt, at de vil besøge os om tre år, men det kræver, at de sparer nogle dollars op. Teoretisk set er det muligt, men vi tvivler på, at de er typerne, der langtidsplanlægger

GENSYN MED BRASILIEN

For 21 år siden var familien Køhler - far og mor og to små børn - på en tre måneders rundrejse i det nordøstlige Brasilien. Her 21 år efter er familien af sted igen og genser nogle af de samme områder. Det fortæller de om i en række artikler her i weekendtillægget, hvor denne artikel er nummer fire i serien.

